

Nieuwsbrief Joods Groningen 2021-01

Van de redactie

De feestdagen zijn achter de rug en we staan aan het begin van een nieuw jaar. 2020 was in veel opzichten voor de meesten van ons een zwaar jaar met name door het Covid-19 virus en de maatregelen die hierdoor getroffen werden. Laten we echter vooruit kijken en hopen dat 2021 een beter jaar wordt voor ons allen.

In de maand december lag de focus op Joods Groningen vooral op het dorp Muntendam dat tegenwoordig behoort tot de gemeente Midden-Groningen. Dit dankzij een aantal artikelen en foto's die ingezonden werden door Henk Kalk van de Stichting Archief Muntendam en Else Valk. In 1708 is er al sprake van Joden in het dorp want in dat jaar werd hier Esther Heimans geboren. Esther huwde later met de uit Helpman afkomstige Abraham Nathans. Uw redacteur is een directe nazaat van dit echtpaar.

Nu we in het jaar 2021 zitten kunt u een [Jaaroverzicht 2020](#) op de website vinden. Hierin vindt u informatie over de website en een overzicht van alle publicaties in 2020.

Dank aan...

Dit keer dank aan Henk Kalk van de Stichting Archief Muntendam voor zijn verhaal met foto's over de schuilkelder in Muntendam.

Wijzigingen

Homepage

De afbeeldingen op de Homepage zijn nu aanklikbaar en brengen u naar het betreffende onderdeel in de website. Uitzondering hierop is alleen de afbeelding 'Gedenktekens', hier moet nog een overzicht c.q. pagina voor gemaakt worden.

Op de website van Joods Groningen ontbreekt overigens een menuknop 'Home'. Dit is i.v.m. de ruimte op de menubalk. Als u bovenaan elke pagina klikt op de titel van de website (Joods Groningen) wordt u automatisch naar de Homepage gebracht.

Nieuwe menu's toegevoegd

Diversen

Onder dit menu kunt u nu het [Jaaroverzicht 2020](#) vinden.

Gebouwen

Onder dit menu zijn een sub-menu 'Gebouwen Index' en 'Muntendam' toegevoegd

Historie

Onder dit menu is nu het sub-menu 'Muntendam' toegevoegd

Straten

Dit menu verwijst nu naar een [Straten index per locatie](#). M.a.w. een plaats in de provincie Groningen. Vervolgens vindt men daar een overzicht van straten in de betreffende plaats.

Nieuwe verhalen

De Schuilkelder

Hoe 4 Muntendammers 2 Joodse inwoners het leven hebben gered.

In de oorlog kende Muntendam 14 joodse inwoners. 12 hiervan vonden de dood in concentratiekampen. Het Joodse echtpaar Compracht Eckstein en Rosetta Lezer, ze hadden geen kinderen, ontkwam aan dit gruwelijke lot. Compracht was onderwijzer op de lagere school te Tripscompagnie (gemeente Muntendam) en het echtpaar woonde aan de Nieuweweg, links van het kerkje, nu vereniging gebouw.

Op een goede dag, in de herfst van 1942, [lees verder...](#)

Historie der Joden in Muntendam

Muntendam ligt samen met Veendam, Wildervank en Meeden in het noord-westelijke deel van de Veenkoloniën. De eerste Joden worden in Muntendam gemeld in het begin van de 18e eeuw. De uit Delfzijl afkomstige Chaim (Heiman) Heimans woont in ieder geval al in 1708 in Muntendam want zijn dochter Esther wordt hier in dat jaar geboren. Zij huwt later met, [lees verder...](#)

Louis Monasch

Louis Monasch is geboren op 3 juni 1908 op de Diergaardelaan 44b in Rotterdam als enige zoon van Leo Monasch (Oud-Beijerland 11 juni 1876 - Sobibor, 26 maart 1943) en Betsij Gast (Groningen, 5 juli 1882 - Groningen, 1 oktober 1917). Vader Leo woont nog in Rotterdam als hij in 1915 met J.E. van Hasselt (Helpman) een stuk grond in Helpman koopt om er een confectiefabriek te beginnen. In 1917 verhuist het hele gezin naar Groningen. Als Louis slechts 9 jaar oud is overlijdt zijn moeder op 35-jarige leeftijd. Zijn vader hertrouwt 3 jaar later op 14 oktober 1920 met Adèle Levij (1877-1936), uit dit huwelijk komen geen kinderen voort.

Louis is doof geboren en [lees verder...](#)

Evenementen

Stille objecten, sprekende verhalen

Donderdag 24 december 2020 t/m zondag 14 februari 2021 van 13:00-17:00u

Selectie uit de topstukken van Synagoge Groningen

Een klein, oranje-kleurig blikje, een versleten gebedenboek, een kleurrijk schilderij van Jeruzalem: Synagoge Groningen heeft in de afgelopen jaren veel collectiestukken verworven waarmee het eeuwenoude verhaal van het Jodendom in de provincie Groningen wordt verteld. [Meer informatie...](#)

Adoptie van Joodse namen uit de Herewegbuurt in Groningen

Loopt tot mei 2021

De Groninger fotograaf Robert Mulder is samen met de Folkingestraat Synagoge Groningen een project gestart rond de in WO II weggevoerde en vermoorde Joodse bewoners van de Herewegbuurt in Groningen. In mei volgend jaar worden bordjes met hun namen op de vloer van de Groninger synagoge gelegd. Voor het project worden vrijwilligers gezocht die een naam adopteren en een bordje maken. [Lees verder...](#)

Organiseert u of uw organisatie een evenement dat relateert aan Joods Groningen dan kunt u dit melden per email aan info@joodsgroningen.nl. Uw evenement wordt dan weergegeven op de evenementen pagina van Joods Groningen.

Wat is úw verhaal

Ook ú kunt helpen het Joods Erfgoed in de provincie Groningen te bewaren door uw eigen herinneringen aan Joodse personen, uw familie geschiedenis, documentatie, foto's etc. in te sturen die betrekking hebben op de joodse bevolking van de provincie Groningen. Uiteraard zal bij elk verhaal de bron vermeld worden.

Facebook groep Groninger Familie van Dam

Groninger Familie van Dam

Privé groep · 50 leden

Deze groep is bedoeld voor iedereen die afstamt van [Gomprecht Abrahams van Dam](#) en [Froukje Salomons Cohen](#). In deze groep kunnen familieleden contact leggen met elkaar, de familiebanden aanhalen, informatie met elkaar uitwisselen etc.

Let op! Vermeld bij uw aanmelding wat uw familierelatie is tot dit stamouder echtpaar en/of tot welke, hieruit voortgekomen, familie u behoort.

+ Lid worden

Wilt u reageren op deze nieuwsbrief of heeft u informatie waarvan u denkt dat dit op Joods Groningen thuis hoort? Stuur dan een e-mail naar info@joodsgroningen.nl